

1. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. — К., 1969. — 436 с.
2. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. — К., 1969. — 584 с.

Ivan Matviyas (Kyiv)

THE PECULIARITIES OF GRAMMAR BY S. SMAL-STOTSKYI AND F. GARTNER.

The article focuses on the peculiarities of grammar of Ukrainian language in beginning XX century by S. Smal-Stotskyi and F. Gartner, which presenting common Ukrainian literary language, reflected first of all it's West-Ukrainian variant.

Key words: creating of vowels and consonants, word building and word changing form, construction and connection of sentences.

Мовна мозаїка

ЧИ БУВАЮТЬ СПРИЙНЯТНІ ЦІНИ?

Досить часто виробники промислових товарів запрошують усіх охочих на виставку-продаж товарів, обіцяючи «**сприйнятні** ціни та гарантовану якість товарів». Цікаво, а які це сприйнятні ціни? Тлумачні словники української мови такого слова не фіксують. Його придумали рекламодавці як відповідник до російського «*приемлемые*» (*цены*). В українській мові є двоє схожих за звучанням слів – *прийнятний* і *сприйнятливий*. *Прийнятний* – це той, який відповідає певним вимогам; якого можна прийняти, з яким можна погодитися (Словник української мови. — К.: Наук, думка, 1976. — Т. VII. — С. 629; Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад, і голов, ред. В.Т. Бусел. — К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. — С. 933). Напр.: *Для Варшави Петро Конашевич був єдиним прийнятним командувачем* [козацького війська] (З. Тулуб); *До завдань космічної медицини входить також медико-біологічне забезпечення прийнятних умов перебування всередині космічного корабля* (З журналу); *Віктор Янукович запевняє, що Україна зуміє зберегти прийнятні стабільні ціни на газ та енергоносії* (З інтернетівського видання); *Недорогі санаторії Криму надають затишні номери і якісне обслуговування за прийнятними цінами* (З інтернетівського видання). Синонімами до *прийнятний* є: *підхожий, задовільний, терпимий, припустимий, стерпний, доступний, людський* (розм.), *божеський* (розм.) та ін.

Сприйнятливий – який легко сприймає що-небудь; доступний для сприймання; який легко піддається захворюванню (Словник української мови. — К.: Наук, думка, 1978. — Т. IX. — С. 598; Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад, і голов, ред. В.Т. Бусел. — К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. — С. 1181). Напр.: *Вчиться людина все життя, але не дарма в народі живе так багато приказок про свіжу пам'ять та сприйнятливий до науки розум змолоду* (І. Волошин); *Вони [слова Москва про зміцнення і збереження миру] сприйнятливі були для всіх: незалежно від кольору шкіри, соціального стану, політичних уподобань і віросповідання* (Н. Рибак); *Новонароджені надзвичайно сприйнятливі до грипу і вітряної віспи* (З журналу). Як його синоніми вживають слова: *схильний* (до чогось), *беручий, перейнятливий* (до наук), *ясний, дохідливий* (виклад).

Отже, правильним є таке рекламне оголошення: «**Прийнятні ціни та якість товарів гарантуємо!**» Ціни на щось можуть бути також **доступними, задовільними, терпимими, стерпними, людськими, божеськими**, але аж ніяк не сприйнятними. Пор.: **Доступні ціни на ліки гарантуватиме Меморандум між МОЗ та виробниками ліків** (Моя газета, 7.07.2010); **Попри задовільні ціни на м'ясопродукти, ціни на молокопродукти знову зростають** (З інтернетівського видання); **Закупівельні ціни на молоко селяни Здолбунівщини ділять на пристойні, терпимі, смішні й знущальні** (Нове життя, 11.01.2010); **..тепер можна за стерпну ціну придбати чудовий комплект так званої термобілизни...** (З інтернетівського видання); **А от на „Сенс» і „Жигулі» якраз божеська ціна – на тисячу-дві „зелених» дешевше від базарної** (Місто, 24.04.2009).

Лариса Колибаба (м. Київ)